

Městská knihovna v Praze

CENA
JIŘÍHO
ORTENA

OCHOZ

Petr Borkovec

Praha
2017

e-kniha

Městská knihovna v Praze

ůjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

přístupujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

ořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Ochoz

Petr Borkovec

1990–1993

Znění tohoto textu vychází z díla Ochoz tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Mladá fronta v roce 1994 (BORKOVEC, Petr. *Ochoz*: 1990–1993. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1994. 74 s.).

---

§

Text díla (Petr Borkovec: Ochoz), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Citační záznam této e-knihy:

BORKOVEC, Petr. *Ochoz* [online]. V MKP 1. vyd. Praha: Městská knihovna v Praze, 2017 [aktuální datum citace e-knihy – př. cit. rrrr-mm-dd]. ISBN 978-80-7532-719-2 (pdf). Dostupné z: <http://web2.mlp.cz/koweb/00/04/33/50/04/ochoz.pdf>.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 21. 4. 2017.

OBSAH

I.	8
Ve chvíli, kdy...	9
Ranní hůl	10
Červen, červenec	12
Srpen	14
Září	16
Říjen	17
Listopad	18
Krátká hůl	20
Křivá hůl	21
II.	23
Podzim	24
Vysečeným dvorem	25
Večer	26
Nesmrtelky	27
Všech svatých	28
Dedikace	29
Na břehu cesty	30
Calendae	32
Kresba krajiny	33
K večeri	34
Žena bližního	35
Na šifru štekotu	36
Deleatur	37
Sen	38
Rýpnutí okna	39
Oproti	40
Je cítit	41
III.	42
25. XII.	43
29. XII.	44
V lednu, ráno	45

Vinou	46
Obratel dnešního rána.....	47
Lednová sucha	48
Z dopisu, 4. I.	49
14. I.	50
Do hry s černými acháty	51
Tursko.....	52
Lermontov, 5. II.....	53
7. II.	54
Zápis , 9. II.....	55
11. II.	56
IV.....	57
Zatmy	58
5. VI.....	61

Přátelům z revue S.

I.

Ve chvíli, kdy...

Ve chvíli, kdy kočka vchází žrát,
kdy ze síně se slunce ztrácí,
je ušlý hnán dál od vrat. Hůl se kácí —
hůl krve v těle, lehce opřená.

Ranní hůl

Je ráno nebes.
Již kohouti pějí,
již jasněji
oblaka se chvějí.
Holubi vrdlouhaj,
slípky panují,
krocanové krouhaj,
kachny kafují.
Hle, již zasvítává,
drůbež chválu dává,
my s ní:

jákaždý zcelen
já spánku schnutí
já boku schnutí
já lokte schnutí
já lýtku schnutí
jákaždý zcelen

ty hnisáš
ty spánku mokvání
ty boku mokvání
ty lokte mokvání
ty lýtku mokvání
ty hnisáš

jákaždý rýhnut
já spánku škrábnutí
já boku škrábnutí
já lokte škrábnutí

já lýtku škrábnutí
jákaždý rýhnut

ty naskrz
ty spánku vchlípení
ty boku vchlípení
ty lokte vchlípení
ty lýtku vchlípení
ty naskrz

a tedy

jákaždý zákal očí
jákaždý zákal uší
jákaždý zákal prstů
jákaždý zákal úst:

vodplav

Červen, červenec

Kleká se.

V dosahu ptáci spí
zahleděni do krotkého.

U těla splavu
vysvlékáš se
sama ryby chtít.

Je tak,
poněvadž řekli:

Není nám dáno
uhlídati mince v mechanikách,
není nám dáno
té divé zvěře,
drůbeže kašpaří
a lesů,
nežli se pohne
oprýskanost anděla
a kývne pes.

Poněvadž řekli:

A nejsou dána
pod sněhem záda betlémů
a zuby orlojí,
nejsou nám dána
ta kopí házená,

ta kopí vytrhaná
v temnotách nepokojů.

Je tak.

U těla splavu
vysvlékáš se
sama ryby chtít.

Já v kuchyni spím,
shrabán v neodestlaném.

Srpen

Rok bez otav. Horký
spáč zív. Zdvíhá se hlína.
Řeklas: Zvěř, která

přichází ode mne k tobě,
oslepla žízni.
Odejdi do míst našich loží,
do jména Zavláčení,
vlož záda do puklin
a sni tak zhluboka,
dokud se neoplní vodou.

Pak dávej od svých ramen
pít
jako žena,
a přece ne tak.

Prohlédlou nasyt' solí
od svých spánků
a dobře odejdi,
neboť napojena půjde za tebou,

neboť nasycena půjde za tebou,
neboť
o žízni a hladu

k tobě se přimkne
a tebe zas obklopí,

můj pastýři,
miláčku pastýři.

Září

Vlci se vypařují k nebi. Zřetelná
lovná sunutí. A ještě zbývá
té nedaleké poutě. Řeklas však:

V podtělí této zimy
je jméno Sbohem,
jež příchozímu sněhu náleží.
Jej vezmi
a k sobě vlož

a nazvi mne jím,

neboť jsem toho hodna,
neboť ti v jednostejném
umírám
a zachována jsem,

neboť jsem toho hodna,
neboť ti v jednomsamém
zůstávám
a opouštím tě.

Jej vezmi
a nazvi mne tak,

zadržiteli pláče.

Říjen

Nebe má v sobě
pernaté hejble,
oblaka v povětří
visí,
zvěřina lesní
křehce se láme,
tichounce přikrývá
krysích

nohou smrad.
Panenka počerná řekla:
Pif

Panenka počerná řekla:
Pif pif pif
Kazatelna ryb
Pod zimou korále
Tatrčí sandále
Pif pif pif

Děvenky otvírají laňku,
posunuté k polím,
a pak strkají
ruce hřát
a jablka péct,
jejich prsty se protknou.
Panenka počerná řekla:
Pif

Listopad

Všech,
řekla Marie Veselkova.
Svatejch,
řekla eště.

Řez jelenem
je šňořen
maceškami z krepového papíru,
cpán mahonem
a zvolna zapouštěn
v mém sousedství.

Láme se chvoj.

Všech,
řekla Marie Veselkova.
Du svítit,
řekla eště.

Malé schoulené holky
sbírány,
plná stráně je jich,
rozplakávány bušením honců
a v slzách fařeny
k hloučkům příbuzných.

Klade se chvoj.

Všech,
řekla Marie Veselkova.
Svatejch,
řekla eště.

Krátká hůl

Ty,

který se objevuješ
s oslicemi v ramenou,
utrnován jsi v keři jablečném,
zpěvnými osedán drobně.

Ty,

který se objevuješ
v nahém ošacení,
sňat jsi ze své kůže,
zvěří oříhán —

Křivá hůl

kerej na flétnu
kerej hrá
kerej do bubnu
kerej hobluje
kerýho z lidí
pánbu miluješ
kerej kerýho
z lidí hodnýho
kerej to je
a?

bud' si jistej
rybama za krkem
že studěj moc
bud' si jistej a uslyš nás
bud' si jistej a uslyš nás
bud' si jistej a uslyš náš   triangl z větví
bud' si jistej a uslyš nás
uslyš
jó?

skrze bubínky a pišty zaslyšení
od nemocí hladu a moru uchránění
sluncem zpitoměni
do trávy vykostění
v nebe vyzdvižení

to si přejem

ó gongy

ó gongy

ó gongy

tintinnabulum vyřezané

tintinnabulum zoubkované

tintinnabulum spájené

tintinnabulum vytloukané

tintinnabulum čisté

to ty seš   ó ty

a my jen s bubínky   ó my jen

to ty seš   ó ty

a my jen s bubínky   ó my jen

Pane

II.

Podzim

Rozhnědlá cesta jak opilá
k obzoru vleče se, už soumrak.
Pás okruž tmavne. — Ta zkusila. —,
zaslechneš ženy. V dusných chlévech

rozetlé dýně. — Ještě mladá. —,
kouřící muži, žlutý dým,
pták z pole vytřepal se, padá:
Řeč došla — každý jinam — k svému...

Vysečeným dvorem

Vysečeným dvorem
vynáší večer popel denních soust,
při světle síňky,
v němž hořké barvy můr
zmlkají v tmu.

Srny, jež vcházejí tak jistě,
uvyklé dlouhým létem,
zvrhají síta nasušených hub
– podivné křehké pasti,
které jsem nakladl
a nepomyslel.

Už nepoznávám nic.
Děs zvíře prchá jiným, chladným směrem.
A úžas
z horkých vytřeštěných těl
vyslovím příliš brzy,
příliš špatně.

Zůstanu sám.

Večer

Rozkývává se sklonek dne.
Ku nebi valenému
strom špičatí a kozlí se.
Minutá lovná usedne.
Rozkývává se sklonek dne.

Domky omítlé po kůzlečím.
Na dvorech žluče
opatrně rozseté.
V zakoroptvených sklepích klečí
domky omítlé po kůzlečím.

Kalužky krve posrážené.
V rybízích černých
kozí pach do kříže pní
a vítr s tváře k nohám žene
kalužky krve posrážené.

Rozkývává se sklonek dne.

Nesmrtelky

Bývá to v říjnu.
Ještě za tmy.

Kdosi je k honu přibírán
a dobře střelen
po hlasitém poli.

V nejtišším květu
slaměnký lámou na farském —
poslední žír.

Všech svatých

Pouť trouby a troubení na věnce z mahonu
jde kolem výklenků a pohublých síní,
jde kolem alkoven, přístěnků mělkých a...
V chvoji kraj. Svatých všech.

Pouť zvěře zůstalé jde kolem výklenků,
ve kterých Maria v spadalém oděná
plachetku chrání si a s bílou halenkou
jeřábci vzlétli. Daleko.

Denního ubývá. Slaměné květiny
skopené v zahradách pozvedá vítr a...
Chladně už. Údiv na blízké

tváři, stín. Po hrobech svíce.
Pouť zvěře utichlé míjí sněť v alkovnách,
síně už noční a nízké.

Dedikace

Já vás tu všude potkávám.

Větve se prázdní,
pták plný smutných minut vzlétá
(... uviděl
                  na hrobech
ryšavé lišky dávit
podzimníčné růže.)
                                  a temně střádá,

v půlhodinách
do protichůdných stvolů listopadek
opře se vítr,

suchý,
pohnutý
(... a hasnou
krátká světla vyvolaných směrů,
ostrá obřadiště přísných vteřin,
hroty sklenuté v jediný přesný.)

Ustává.
Pták v kruzích slétá,
trpce vrší celou.

Já vás tu všude potkávám...

Na břehu cesty

Na břehu cesty,
na úpatí cesty
šněruji střevíce svých slov

a je mi snít

o několika krocích
s hlavou zvrácenou,
soustředěných,
a tedy užaslých,

ale boty jsou staré a nošené,
jejich zpuchřelé řemínky
se rozpadají,
od zad mnou prostoupila závrať,
žena
s hořkými, zadržávajícími ústy.

Zdvíhám se,
boty rozchlípené.

Přeprchává déšť.

Voda,
stékající zanícenými stromy,
se mísí s hlínou,

bláto přimyká střevíce
k zmáčeným nohám

a je mi udělat
několik kroků,
o této hodině,
dni,
tohoto raného adventu.

Calendae

Z posedů schází sníh,
okus jej,
na dvorku kohout křídly škube
sám sobě krev,
až hnědé peří lítá.
Ve stromech černá jablka.

Prosinec začal,
okus jej.
Prosinec začal, začal den,
je pondělí,
hodina jitřní otvírá se,
minuta nová. Nyní.

A z posedů sníh schází,
pustý,
a slova,
po stopách těžkých srn,
k slavnosti obklopení
už už by vyrazila,

ale ústa,
krví a peřím,
zahnilým listím slepená,
hlasu nevydají,
tělo se do sebe choulí,
hodiny kruhy opisují

a nelze si na nic vzpomenout.

Kresba krajiny

Prstem v krvi,
neboť se zabíjí.
Dvůr dvorem vytloukán.
Strom stromem,
krev krví.
Hlučně. Slyšet rány. Z vrstev dřeva

bere se pod kotel, praskot ohně.
Dusot v chlévě varu.

Nejen tady,
dvůr od dvora,
strom od stromu.
Krev od krve. Chci-li poodejít — chci víc? —

je mi jít
po rozcákaných strupech
tiskařské černi.

K večeri

*... když pojednou se rozzpíval
jak šerý ochořelý pták...*
J. Čapek

Dvorem šerý pták,
okoralé střechy, rozštěpy komínů.
Uštknuté děti pláčí domů. Jiné,
spánek rozražený, žalují, v rukou
zkrvavělý klín. Tolik bití, napsat
dopis, bití, slyšet bití. V kotcích
divoké, tajné ramlování. V přístěnku
hovor: — Je chladno. — Zima. —
Dvůr opisuje šerý, smrtelně ochořelý pták.
Trvá. Slyším jak trvá, napsat dopis,
trvá, slyšet jak trvá, trvá.

Žena bližního

— Dnes ano? — Ne. — Kdo jsi? —
Klikatý vítr v okně, z návsi
svíravé světlo, v hrůze dvůr.
Svléká se: — Zhasni. —

Lije. Pohnou se dveře. Vstává.
Pelest, stůl, tápe, rozsvítí:
z třešní se vrací její desetiletý,
je pozdě, jde si pro bití.

Na šifru štěkotu

Na šifru štěkotu,
černý klín dvorku vrážen
do opřených motyk,
padá luštící mříž
rozsvíceného okna.

Vyjdeš-li,
vyjdeš?... tají se ti dech?...,
o vězně v kole klopýtneš,
jenž v lehkém spánku zašeptá:

Co ti patří, co tě stihne,
záludný jazyku?

Deleatur

Co říct

za touto zahradou, kůlnami, za vsí, v níž o věž
opírá se noc, v bolestech hlavy a zubů trnoucí, záblá,
mezi lehkými spánky polohu střídající: X, XI, XII;
co říct za touto zahradou, kůlnami, kde
na kosách a vylámaných hrábích, v koutech opřených,
je tentýž čas: X, XI, XII, kde srna
s vystřeleným světlem bloumá svůj kolový hon,
za štěkotu psů, jista si;
co říct za touto zahradou, kde
stojím,
desátá, jedenáctá, dvanáctá,
očekáváje znamení, snad kruhu, snad trnitého,
očekáváje prostě nějaké znamení; co říct, když
oblohou jen hladcí ptáci, kreslíci letem
velká Deleatur?

Sen

V noci jsem nespal. K ránu
chodily postavy po dvoře,
hledaly mrtvou v její komoře.
A když ji našly, ihned odešly
po bílé cestě domů,
zamluvily to, jemně obešly,
pousmály se tomu.

Jejich hlasy slábly,
jak jsem vcházel.
V světnici prázdná.
Vzhlédl jsem,
okno dokořán.
Řekl jsem: — Jméno?... jak se jmenuješ?
Řekla mi:
— Nevím,
ale sen,
který zůstavím v rámech svých oken,
má jméno Půst... —

Rýpnutí okna

Rýpnutí okna
místnosti, v níž spím,
mě odkrývá noci.
Tato opačná hloubka
ústí na kost snícího těla,
bílou, vyschlou.
Půl jedné. Půl druhé. Třetí.
Jak dorůstá tma,
ve smlouvě s věcmi pokoje,
je možné slyšet
několik jasných slov.
Avšak za oknem už jinak,
jiná smlouva —
probuzen do dvou tří milostných vteřin,
v zádech jakoby zpřerážen.

Oproti

Když stavba končí
k okapu drátují březové metly,
noc na to nemohu spát.

Opřený oproti
o pelest horké postele,
ve stroji
průklep denní básně,
mezi bílými archy
tma je temnější —
v minutě luštěna
a šifrována zpět
do vzorců stále složitějších.

K oknu,
které dokořán,
nikdo nepřichází,
nic nepřilétá.
Sbírá se vítr,
sám rozmetaný.

Druhého dne
jediná kopie k nalezení,
ta poslední,
ta nečitelná.

Je cítit

Je cítit
vyzvánění vyzvání
z úst blízkých zvoníc.
Večerem ptáci níž,
v starostech.
Reveně pod zídkami modrají.
V škrábnutích uvízlé tělo:
do mělkého keře
vložené údy,
škrtnuto
na písmenný oheň,
trčivý.
Štrachavý.

Rány není.

III.

25. XII.

Zůstat upřen o těchto složitých svátcích,
vedřít se klikatým jmelím
nad černé blouznící dítě,
znamenat jeho sen
a sebe poznamenat. Vedřít se. Vřít.

Alespoň... Vím: Řeknu-li,
že tento pokoj, temný, vydýchaný,
je chlív nad krvotočnými schody,
kdosi mě opraví

a ani nepřekročím práh.
A přesto: Zůstat upřen.
Vedřít se. Vřít. Zavřít.

29. XII.

Nic není, než to pouhé: ne,
sklon písma, kterým napsané
je, není, není, je:
ne.

Nic není, než ten sklon.

Nic není, než ten sklon,
sklon vteřin, hodiny i roku,
zabořen v krvotoku
ženy, jež chce i ne.

Milencův černý dopis ve stole.
Je tam i není, je i ne.
Jsem tu a nejsem, jsem i ne.

V lednu, ráno

Bezchybné rošty zahrad. V okrajích lesa
napnuté uzly strádajících srn. K prasknutí.

Zádrhel nebe nad vším.

Zádrhel země pod vším.

Zádrhel poezie

ve všem. Hieroglyf. Avšak
namísto urputných, úchvatně chybných řešení,
slyším se říkat:

— Spalas? — Ne, po celou noc ne.

Vstala jsem k oknu, vyšla až na dvůr, zkoušela číst,

budila tě,

ale ty nebyls... —

Vinou

Vinou utkvělého hejna sletí říjnový list.
Vinou drobné zvěře dva, tři. Stěží padne čtvrtý.
Vinou větru a sněhů, letos brzkých,
také něco. Něco víc. Jenže,

ať nasloucháš, jak nasloucháš,
ať se díváš sebelíp,
holý strom to nedá.

Stejně tak —

Obratel dnešního rána

Kadlubná temná věc v zádech.

Ale sen se mi nezdál.

Žádný zápis tedy. Ačkoli —

Po polích hrudky, pokryto,
kutání kukaček: ta sváteční hůl pod klouby hospodáře.

Nebo: perleť. Anebo: do horké strže padající
lusky, horké luštění.

Anebo: tahem křídý zhášena svíce.

Ani ano, ani ne. Tady i tam. Kdykoli:

Ani ano, ani ne. Tady i tam. Kdykoli:

Anebo: tahem křídý zhášena svíce,
lusky, horké luštění.

Nebo: perleť. Anebo: do horké strže padající
kutání kukaček: ta sváteční hůl pod klouby hospodáře.

Po polích hrudky, pokryto.

Ne, žádný zápis. Ačkoli —

Ale sen se mi nezdál.

Kadlubná temná věc v zádech.

Lednová sucha

Žádné radosti. Ani malé.
V rozeschlém okně výsek rynku.
Nucený výsek. Zasněžený.
Suchá, holá tnutí
na rtu. Slova ve dví. Slyšíš mě,

cípe psa? Slova ve dví. Slova
zatínaná. Okřiklý štěkot.
Nevidět, neslyšet možnost. Jen
řezník huláká a vyhřez —. Uštíplý dřevoryt a já

si říkám: Cíp psa — pes chcíp.
Říkám si: Nucený výsek.
Říkám si: Kým? Koho?

Z dopisu, 4. I.

Ve 2 hod. má pohřeb Žofina Slavatova.
Do rána napadlo trochu sněhu
a dnes je krásně. Dnešní den
je na květen a tak se bude sušit.
Ta mladá to je čuba jak jí jede držka.

Tak začíná nový rok nic hezkého slyšet není.
Lidi umírají jak když to paličkou tluče.
Pohřeb měla Chmelová bylo hodně lidu.
Nemůžu vydržet s kolenama.

Měli prý to velký ale lidi je pomlouvali.
Štěstí jim padalo celý den pořádně přšelo.
Snad už to vezme náký konec.

14. I.

Vitráží: — ves v kozelci, do sněhu vbitá.
Zdvižená na sněhu. Zelení, žlutí farníci,
červený povoz, modrá pod kopyta.
Do sivé břechky dupou koníci.

Červený povoz, modrá pod kopyta,
opratě zlátnou: — Půjdem, poledne. —
Muzika spustí, oranžová, sytá.
Nikde nic černého. Pohřeb se hne.

Do hry s černými acháty

Za stolem, v tmě přetopené,
s rakem do hlavy hluboko vsunutým,
hodiny strnulým, hodiny o vteřinu couvajícím,
zabrán do hry s černými acháty,
každým tahem blíž

podobizně protihráče.
Pak chyba. Kohout až k smrti,
z řetězů psi a den.
V pohaslých kamenech

slabikuje má vlastní tvář:
Po — ra — žen.
Pomalu šeptám své hloupé jméno.

Tursko

Vokolkovým

Větrno. Klektání větví.
Verš ne. Natožpak věty.
Ne větou, ne veršem, vše příliš plavé
na zdejší střechování. Klektání. Klání.
Drnčí zvěř. Les.

Hrmma a drmma, hrmma a drmma:
pole.
Drmma a hrmma a drmma a hrm:
v polích Ers.

Tursko. To *t a r a s*.
Lyrik. To *l a r*.

Lermontov, 5. II.

(Rozhodně.) Neřeknu nic. Anebo —
všechno vám povím... (Několik slov šeptem.) Ano,
prostě žasnu! Pak uklouzla — a pryč.
(Ukáže náramek.) Tak jako ve snu. —
Žalostný konec. Chodím naším
městem, krev vyráží mi, porůznu.
Rukou hned k nosu, projdu záděrami, osahám
zkornatělý ret —
a nic.
Zatím je noc, sám míjím lékárnu, lampy
se řítí do ulic. Sám?
Už celý od krve. (Šeptem.) Doslova zřízen.
Kde se to bere? (Vzrušen.) Kdo tu je?
Kdo o mě otírá se? O koho já?
(Uklidněn trochu.) ... obcházím
obcházen. Obcházím nocí. Teď už temnou.
A mě? A se mnou? (Ukáže náramek.)
Tak jako ve snu? Sen?...

7. II.

Chvíle skrz: Starostná síta. Nesedřím la ani.
Vzpomínám na Petra ten on je bez čepice.
A co náš Vladí? Ještě leží? Už zařezaný
kohout. Nesmírná mírnost. Drobné doskonání.

Zápis, 9. II.

... trhali jsme je
všemu vzdálení v lesích.
Při návratu
jsme přihlíželi stržení srny.
Její bolestný křik

rvaný na tříchřtánový rám,
úděs spárků
nad myslí vláčenou do tmy znovu a znovu
světla v sloup. Řeklas mi:

— Bylo to strašné,
budu si to pamatovat,
mám paměť na tváře. —

11. II.

Týdenní drmolení deště. Zakoktávání okapu.
Beru zas kámen, rozrývám opál opaku
dne, který končí. Už uvykle
oklepu kamenný prach z rýh. Za oknem sníh
mísí se s deštěm, zháší k zemi. Není.

Tma. Vryp za vrypem. To jediné, co zmohu.
V umdleních luštit kostrbatý list.
Odemknout děcku, které zadrhává
(Poradit cestu? Něco jíst?), a cestu neznat,

k jídlu nemít nic. Nedočíst. Znovu.
Za vrypem vryp. Pod židlí hysterický list,
obtížné černé dítě kdesi, déšť, okap, drmolit...

IV.

Zatmy

Nad čtvrtí půlnoc. V hlavách postele
nástěnné uřezané tělo. Odbíjí.
— Ustel. — Ne. — Co ti je? —
Rozhovor zhasne dřív —. Tma neúplná,

vynechávající, nepřesná. Let můry
stromem dokroužen, opraven větrem.
Náhlým. Ke stěně ruce. Nedosáhly.
— Nejsi, jak bývals. — Kdy? —

Zvednout se, jít popaměti, shýbnout se, ptát.
Rozvěstit hádanku, být sražen
k nártům jiných záhad. Vracet se. Obejít stůl,
mnout tvář, lehat si, vstávat.

Ted'. Ten pravý okamžik, setrvat, lusknout prsty —
plesknutí... prostydlé nohy: — Taková zima. Tobě
není? — ... pak výkřik... zjev... na stěně říhající
lem... za oknem bílé vytřeštění...

Příběh cípů je krátký: Za stěnou
prolévají něčí tělo. Cíp tělaprolití
je první. Odněkud hádka, slovo: sotva,
druhý cíp. Přes chodbu

typograf rozlamuje báseň, cíp černí, třetí.
Jedna v noci. Probuzen zimou, téměř nepřikrytý,
slyším: — Přišla jsem. — Roucho až k zemi, hůl
a v rukojeti nůž. Táhlý, úplný.

Zatmy, zatmy, zatmy. Desítky
rozhozených rukou, trs. Tvář uprostřed jančí.
Krev z škrábance po těle rozrýsovaná.
Uřknut tančí tu věštec.

— Pojd' spát! — Vše ustrne. Bezchybný rys
pozvolna vymokkvává. V zelené pláštěnce přeprchne
dítě, jeho záda. Zbývá se otočit:
postel... a ona... rozštěpený pysk...

– Je chladno. – Zima. – Žhneš. –
– Četls, co píší? – Ne, nechci to číst. –
– Takovým tónem! – Polotemno,
o stěnu opřen stůl, opřena postel, knihy, list.

– Jsi nemocná. – Ne. – Jsi. –
– Proboha, nech mě na pokoji! –
Opřeni lehce, letmo odloženi,
v předsíni, šeru, v předpokoji.

Tma neúplná, nepřesná. Črtání,
zlomky, lemy, cíp. Nůž nepřiložen.
Zvednout se, shýbnout, ptát se:
– Už? – Ne. – Kdy? –

Je přes půlnoc. Tma rozstrkaná
náhle se svine v šeptající zjev.
Teď... Trvá. Nerozumím ale.
A ani nevím: šepot?... sípot?... řev?...

5. VI.

Noční hodina. Černá pevná tak,
že podepírá. Tuš stéká věží,
zahlcený zvuk. Smekl se pták
po temném mokru. Rám okno svírá

kdesi, kam už nelze. Lemač:
navrší náčrty, sta kreseb, skic —
a zešílet. Na tváři trne
černý údiv — tma mizí, noc je nic.

Petr Borkovec

Ochoz

Edice Oceněná díla
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 21. 4. 2017

ISBN 978-80-7532-719-2 (pdf)